

به بهانه توقیف وسایل نقلیه شخصی به خاطر بدحجابی؛

در صورت کشف حجاب در خیابان

باید خیابان را پلمب کرد؟

توقیف وسایل نقلیه شخصی، به بهانه بی حجابی مدتی است که مشکلاتی را برای شهروندان رقم زده است.

وجود راننده یا سرنشین بی حجاب در خودرو منجر به دریافت یک اخطار پیامکی مبنی بر ارتکاب تخلف کشف حجاب می‌شود؛ در محتوای این پیامک هاقید شده‌که جهت هماهنگی‌های لازم برای انتقال خودرو به پارکینگ، پیش از هر اقدامی، با مالک خودرو «تماس» گرفته و به اطلاع داده می‌شود. اما اتفاقی که امروز شاهد آن هستیم، با این محتوا مغایرت دارد؛ یعنی ما‌موران مربوطه بدون تذکر قبلی یا ارائه مدرکی، صرفاً با استعلام پلاک و بررسی سابقه کشف حجاب در خودرو، در هر زمان و شرایطی اتومبیل‌ها را در خیابان‌ها توقیف می‌کنند. یک وکیل و حقوق‌دان، به بررسی ابعاد مختلف این برخورد می‌پردازد و می‌گوید: «این شرایط ناشی از تعدد تصمیمات یا عدم ثبات در نحوه اعمال مجازات‌از سوی قانونگذار است که به جز مراجعات متعدد به مراکز قضایی، بر شدن ظرفیت پارکینگ‌ها و به طور کل اتلاف وقت و صرف هزینه مالی برای مردم نتیجه دیگری در بر ندارد.»

◀ **تصویب لایحه عفاف و حجاب، عطف به ماسبق نیست**

روز چهارشنبه (۲۲ آذر ماه) خبر رسید که هیأت عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام، مصوبه اصلاحی مجلس شورای اسلامی در خصوص حمایت از خانواده از طریق ترویج فرهنگ عفاف و حجاب، معروف به لایحه عفاف و حجاب، را تأیید کرده است. تأیید و اجرای این لایحه تا حدودی ممکن است مسئله برخورد با کشف حجاب سرنشینان خودرو را به شکل جدی تری دنبال کرده و مجازات معینی را برای آن تصویب کند.

عبدالمصد خرمشاهی در این باره می‌گوید: «حتی با وجود تأیید لایحه فوق، این نحوه اعمال مجازات، عطف به ماسبق نمی‌شود؛ یعنی اگر چنین لایحه‌ای همین امروز هم تصویب شود، نسبت به اقدامات آینده اعتبار دارد. با این حساب، هر توقیفی که برای وسایل نقلیه شخصی تاکنون صورت گرفته، خلاف قوانین است. به نظر می‌رسد آنچه که پیرامون این موضوع در گذشته اتفاق افتاده، صرفاً بر اساس یک سری دستورالعمل سلیقه‌ای از سوی ارگان‌های ذیربط بوده که وجه قانونی نداشته و موجب سردرگمی مردم افراهم کرده است.»

◀ **توقیف خودروها غیر قانونی است**

ابن وکیل در خصوص روند توقیف خودرو در پی عدم رعایت حجاب اظهار می‌کند: «متأسفانه این نحوه اعمال مجازات حتی با محتوای درج‌شده در پیامک‌های اخطار نیز مطابقت ندارد و اعمال قانون بر طبق گفته‌های قانونگذار عمل نمی‌شود. بر اساس مضمون اخطار، ابتدا باید با مالک خودرو تماس حاصل شود، هماهنگی‌های لازم صورت گیرد و بعد انتقال به پارکینگ انجام شود، نه اینکه در خیابان یا پشت چراغ قرمز، افسر پلیس با یک استعلام پلاک، خودرو را به پارکینگ منتقل کند. این نحوه برخورد آنچنان با حقوق شهروندی و موازین قانونی سر سازگاری ندارد.»

خودرو صرفاً محلی برای وقوع کشف حجاب است

فرض کنید که حفظ حجاب در وسیله نقلیه به عنوان یک قانون تصویب و برشمارده شود، حال در چنین شرایطی ممکن است یک خانم سهواً یا عمداً حجاب خود را در داخل خودرو رعایت نکرده نباشد؛ این کار او جرم نیست، صرفاً نوعی «ترک فعل» تلقی می‌شود و به نحوی قابل پیگیری است.

اما چه ارتباطی به خود دارد که در قبال عدم رعایت حجاب، اتومبیل ضبط یا توقیف می‌شود؟ آیا در صورت کشف حجاب در خیابان هم می‌بایست آن خیابان را پلمب کرد؟ خرمشاهی در این باره می‌گوید: «در فقره کشف حجاب، خودرو وسیله‌ای جهت تسهیل ارتکاب فعل نبوده، بلکه فقط مکانی است که عمل مذکور در آنجا رخ داده است.» او با ذکر یک مثال به تشریح این موضوع می‌پردازد . می‌گوید: اگر شرایطی همچون حمل مواد مخدر یا اتومبیل مطرح بود، از این بابت که خودرو در تسهیل بزه قاچاق مواد مخدر نقش داشته، کاملاً منطقی است که توقیف شود.

اما در مقوله کشف حجاب، اتومبیل فقط محل وقوع فعل بوده و نه وسیله‌ای برای تسهیل این امر. هم چنین باید توجه داشت که خودرو یک حریم شخصی محسوب می‌شود. بنابراین توقیف خودرو به عنوان مجازاتی در قبال کشف حجاب، مجایست و موافقتی با موازین قانونی ندارد.

ابن حقوق‌دان در انتها اشاره می‌کند: توقیف وسایل نقلیه شخصی به بهانه مساله حجاب علاوه بر اینکه مبنای قانونی ندارد، بلکه خیلی هم نمی‌تواند اثربخش باشد. به عقیده من، اگر قانونی هم در این خصوص وضع شود، به دلیل عدم هماهنگی و همخوانی با خواست عمومی، رعایت نخواهد شد.

رئیس کمیسیون امنیت ملی مجلس:

روسیه هم با کشورهای پیرامونی خود مشکلاتی

دارد که می‌توان از آن استفاده کرد

آرمان ملی - حمید شجاعی: شاید اگر برای نخستین بار بود که روس‌ها در قبال مسائل سرزمینی و حق حاکمیت ایران هم‌کلام و هم داستان کشورهای عرب منطقه می‌شدند می‌گفتمتیم اطلاعی از این موضوع ندارند و همراهی آنها با اعراب منطقه را به حساب بی‌اطلاعی آنها می‌گذارشتیم. چنانکه وقتی در ۱۹ تیرماه سال جاری که نشست مشترک وزیران خارجه روسیه و ۶ کشور جنوب خلیج فارس به میزبانی مسکو با هدف تقویت همکاری و افزایش تعامل بین کشورهای عضو شورای همکاری و روسیه برگزار شد و در پایان آن نشست نیز در بیانیه‌ای ضد ایرانی وزیران شرکت کننده در نشست از همه تلاش‌های مسالمت‌آمیز از جمله ابتکار دولت امارات و تلاش‌های این کشور برای دستیابی به حل مسالمت‌آمیز مساله جزایر سه‌گانه از طریق مذاکرات دوجانبه با ایران یا دادگاه بین المللی عدالت، براساس قواعد حقوق بین‌الملل و منشور سازمان ملل متحد برپایه مشروعیت بین‌المللی حمایت کردند. مقامات کشورمان مراتب اعتراض خود را نسبت به این مساله ابراز نمودند و این مساله را به روس‌ها رساندند که ایران بر سر منافع ملی و حق حاکمیت خود کوتاه نخواهد آمد و تعارفی نخواهد داشت و به همین جهت نیز سفیر روسیه به وزارت امور خارجه احضار شد تا موضع تهران را در این خصوص به سران حاکم بر مسکو برساند. در همین راستا نیز روس‌ها ضمن عذرخواهی این مساله را بدیرفقتند و در گفت‌وگو ی‌میان امیر عبداللّه‌یان و لاوروف وزرای خارجه ۲ کشور این مساله حل و فصل شد. انتظار نیز این بود که روسیه به عنوان کشوری همپیمان با ایران حال آن را شریک استراتژیک بخوانیم، متحد راهبردی یا کشور همکار باید به منافع ملی و حق حاکمیتی ایران احترام بگذارد و به زیاده‌خواهی‌های اعراب منطقه توجهی نکند. اما مساله اینجاست که تاریخ نشان داده که روس‌ها اساساً چندان به عهد خود وفادار نبوده و نیستند و این عهد و قرار با کشورها نیست که برای آنها دارای اهمیت است؛ بلکه آنچه برای روس‌ها از اهمیت بالایی برخوردار است منافع ملی آنهاست که از اتفاق ثابت هم نیست و در فضای متغیر بین‌المللی قابل تغییر است. چه اینکه روس‌ها به جهت شرایط جهانی که دارند به دنبال آن هستند که از هر مساله‌ای بتوانند بیشترین سود را کسب کنند. از همین رو است که اگر نگاهی به مواضع روس‌ها طی سال‌های اخیر داشته باشیم خواهیم دید که آنها در مسائل مختلف جهان با رویکردهای متفاوتی نقش‌آفرینی می‌کنند. مثلاً در ماجرای جنگ اوکراین رویکرد روس‌ها با مساله جنگ غزه یا دیگر مسائل منطقه متفاوت است. همان‌طور که در مورد مساله برجام رویکرد متفاوتی نسبت به سایرین داشتند. لذا به تجربه ثابت شده که روس‌ها هر جا منافع‌شان اقتضا کند حتی با رقیبانشان نیز به مذاکره و گفت‌وگویی‌نشینند. چه اینکه سال‌ها پیش این روایت از سوی روس‌ها مطرح شد بود که روسیه فقط به منافع ملی کاخ کرملین فکر می‌کند. اما مساله جایی حساس می‌شود که روس‌ها در قبال منافع متحدان و یا همپیمانان خود به فراخور زمان و موقعیت مواضعی اتخاذ می‌کنند که چندان به مذاق کشور متحد خوش نمی‌آید. لذا در این مقال که مساله جزایر ۳ گانه ایرانی مطرح است رویکرد اخیر روس‌ها برای ایران چندان قابل هضم و توجیه نیست. چنانکه گفته شد اگر دفعه اول بود می‌توان با دیده اغماض از آن گذشت، اما اینکه روس‌ها دانسته و با علم و اطلاع نسبت به این مساله موضع گیری کنند و به عبارتی در زمین امارات بازی کنند و در بیانیه پایانی نشست مراکش خواستار مساعدت ایران برای مذاکره بر سر جزایر ۳ گانه یا امارات شوند و روند حقوقی به این مساله بدهند نمی‌توان به راحتی از آن گذشت.

◀ **مواجهه روسیه با کشورهای منطقه**

مناسبات روسیه و کشورهای منطقه را از دو زاویه می‌توان به بحث و بررسی نشست. نخست از رویکرد روسیه به انزوای بین‌المللی و دیگر در خصوص مناسبات اقتصادی که بین اعراب و روسیه برقرار است. قدر مسلم در مورد نخست روسیه به عنوان بازیگر بزرگ بین‌المللی و عضو شورای امنیت که در مسائل مختلف بین‌المللی نقش‌آفرین بوده و هست نمی‌خواهد به واسطه برخی رویکردهایی که غریبه‌ها در راستای جنگ اوکراین نسبت به روس‌ها دارند منزوی شده و به حاشیه برود. چیزی که آمریکا و اروپا با

تحریم‌هایی که علیه روسیه اعمال کردند بدان جامه عمل ببوشانند و به عبارتی روسیه را به جهت مبادلاتی جهانی محدود کردند. اما این پایان کار نبود و روسیه از وجه دوم قضیه با حضور در منطقه خاورمیانه و ایجاد ارتباطات اقتصادی با کشورهای عربی منطقه جبهه جدیدی از روابط در منطقه را کشود تا با این توافقات اقتصادی روابط عمیق‌تری را با اعراب برقرار کند. به ویژه عربستان سعودی و امارات متحده عربی که روابط اقتصادی جداگانه‌ای با روسیه تعریف کرده‌اند. این در حالی است که روس‌ها درصددند تا موازنه قدرت در منطقه را نیز رعایت کنند. چنانکه اگر از طرفی با اعراب توافقاتی را ایجاد نموده‌اند از طرف دیگر نیز توافقات امنیتی، نظامی با ایران دارند و حضور ایران در شانگهای و بریکس نیز موجب شده تا روس‌ها به نحوی از انحا نوعی رابطه اقتصادی نیز با تهران داشته باشند. اما با این حال مساله توازن قدرت در منطقه باعث نمی‌شود که روس‌ها بخواهند به برخی مسائل مثل برخی مناطق سرزمینی ایران که اساساً ایران بر آنها حق حاکمیت دارد وارد شده و همنشین اعراب شوند. مقامات کشورمان بارها و بارها این مساله را متذکر شده‌اند که جزایر ۳گانه بخش تفکیک ناپذیر و جدانشدنی ایران است و اساساً سخن گفتن در مورد این جزایر عبث و بیهوده است چه رسد به اینکه کشوری بخواهد مساله مذاکره بر روی این جزیره‌ها را پیش بکشد. از طرفی نیز اینکه سران حاکم بر ابوظبی هر از چندی در مقطعی بخواهند از قدرت نفوذ برخی قدرت‌های فرامنطقه‌ای سوءاستفاده کنند، خواسته باطل و زیاد خواهانه خود را مطرح کنند و این رویه باطل و ملال‌آور را تکرار کنند صرفاً موجب تنش سیاسی و دیپلماتیک را فراهم می‌کنند و آورده دیگری نخواهند داشت، چراکه آنها اساساً حقی ندارند بر جزایری که جزو خاک کشور ایران است نگاه و نظری داشته باشند، حق نداشته خود را مطالبه کنند و اوپزان روسیه یا کشورهای دیگر شوند. روسیه نیز اگر خود را کشوری متحد ایران می‌داند باید به اصول دیپلماتیک پایبند باشد و حداقل حق کشور همکار و همپیمان را به جا آورد و برخلاف منافع و حاکمیت ملی ایران عملی انجام ندهد. حال آن عمل حضور در نشست‌ی باشد که در انتهای آن بیانیه‌ای ضد ایرانی مطرح شود یا امضا پای آن بیانیه.

◀ **موضع ایران چه باشد؟**

پس از اتفاق اخیر ی که در نشست مراکش رخ داد و بیانیه پایانی آن در خصوص جزایر ایرانی و هم‌ت‌ر از آن امضای روسیه پای آن بیانیه؛ این مساله با واکنش‌های مختلفی مواجه شد و تقریباً قاطبه مسئولان و چهره‌ها و شخصیت‌ها رویکرد روسیه و امارات را مذمت و نکوهش کردند. چه اینکه وزیر امور خارجه در گفت‌وگوی تلفنی با سرگئی لاوروف در واکنش به بخشی از بیانیه ششمین نشست مجمع همکاری عرب و روسیه در مراکش، جزایر سه‌گانه ایرانی را جز لاینفک تمامیت ارضی ایران دانست و اشاره کرد: «جمهوری اسلامی ایران هر ادعایی از سوی هر طرفی در این خصوص را کاملاً مردود می‌داند. حسین عبداللّه‌یان مسئول یادآوری کرد: «احترام به حاکمیت و تمامیت ارضی کشورها از اصول بنیادین در مناسبات کشورهاست و تهران در موضوع احترام به تمامیت ارضی و مباحث حاکمیتی ایران با هیچ طرفی تعارف ندارد.» در همین راستا ناصر کنعانی سخنگوی وزارت امور خارجه نیز

ضمن بی‌اساس، مردود خواندن و محکوم کردن مطالب مندرج در این بیانیه درباره جزایر سه‌گانه ابوموسی، تنب بزرگ و تنب کوچک بر موضع قطعی و مسلم جمهوری اسلامی ایران درباره جزایر سه‌گانه ایرانی تأکید کرد و گفت: «جزایر ایرانی ابوموسی، تنب بزرگ و تنب کوچک واقع در آب‌های نیلگون خلیج فارس، تعلق ابدی به ایران داشته و جزء جدایی‌ناپذیر سرزمینی جمهوری اسلامی ایران است. در همین راستا علی‌اکبر لاریانی مشاور امور بین‌الملل مقام معظم رهبری نیز در این باره بیان کرد: «اتخاذ بعضی از موضع‌گیری‌های وزارت خارجه روسیه باعث تاسف است، هر چند که برخی فشارهای سیاسی بر روسیه در شرایط پیچیده فعلی موجب می‌شود که برای به دست آوردن امتیازی کم ارزش و دست‌نیافتنی نیز به اعتبار خود لطمه وارد کند،» چندین و چند واکنش دیگر نیز از سوی چهره‌های مطرح و شناخته‌شده از اعضای مجمع تشخیص تا نمایندگان مجلس در این خصوص

◀ **گزارش**

ندگاهی به تصویب قطعنامه شورای امنیت

آتش‌بسی در کار نیست

سرانجام در پی فشارهای جهانی به آمریکا به عنوان حامی سرسخت رژیم صهیونیستی برای توقف بمباران نوار غزه، شورای امنیت سازمان ملل موفق شد قطعنامه شماره ۲۷۲۲ را که خواستار کمک‌های بشردوستانه بیشتر به غزه شده است، پس از یک هفته تأخیر به تصویب رساند. با این حال قطعنامه تصویب شده به دلیل اعمال نظر آمریکا به قدری بلااث و خنثی شده که عملاً تصویب یا عدم تصویبش تغییری در معادلات جنگ غزه و پایان دادن به حملات صهیونیست‌ها به این باریکه ایجاد نخواهد کرد. این قطعنامه در جلسه علنی روز جمعه شورای امنیت ۱۳ رأی مثبت از ۱۵ رأی اعضای شورای امنیت را کسب کرد و آمریکا و روسیه به عنوان دو عضو دائم دارای حق وتو در این شورا، به این قطعنامه رأی‌ممتنع دادند. به این ترتیب این قطعنامه بدون هیچ رأی مخالفی به تصویب رسید. پیش‌تر آمریکا اعلام کرده بود که از جدیدترین پیش‌نویس قطعنامه شورای امنیت درباره غزه حمایت می‌کند. در این قطعنامه از درخواست «آتش بس موقت» خودداری شده است. قطعنامه تصویب شده شورای امنیت از همه طرف‌ها می‌خواهد، «ارسال فوری، ایمن و بدون مانع کمک‌های بشردوستانه به صورت انبوه» را به طور مستقیم به غیرنظامیان فلسطینی تسهیل و امکان‌پذیر کند و به اسرائیل نیز امکان می‌دهد، بر ارسال کمک‌ها به غزه کنترل داشته باشد. این قطعنامه همچنین از طرف‌ها می‌خواهد «شرایط را برای توقف پایدار خصومت‌ها ایجاد کند.» در نسخه اولیه قطعنامه خواستار توقف جنگ بود، در حالی که پیش‌نویس دوم خواستار «تعلیق» جنگ برای ارائه کمک بود. از دیگر بندهای این قطعنامه آن است که «استفاده از تمام مسیرهای موجود به سراسر نوار غزه» برای ارسال کمک‌ها تسهیل شود. قطعنامه از دبیرکل سازمان ملل نیز خواسته است که یک مقام را برای نظارت بر ارائه کمک‌ها منصوب کند و از آن مقام می‌خواهد یک سازکار سازمان ملل برای تسریع کمک‌ها ایجاد کند. این نشان دهنده تفاوت دیگر با متن اولیه است. پیش‌نویس اولیه از دبیرکل سازمان ملل درخواست کرده بود تا مکانیزمی الزام‌آور برای کمک‌های سریع ایجاد کند. قطعنامه تصویب شده شورای امنیت همچنین خواستار آزادی «اسرا» و ورود سوخت کافی به غزه برای رفع نیازهای بشردوستانه است. به بیان دیگر، از نگاه تحلیلگران مسائل بین‌المللی می‌توان گفت آمریکا در نشست علنی روز جمعه شورای امنیت در واقع، دوباره با هرگونه توقف یا تعلیق یا آتش بس فوری مخالفت کرد و قطعنامه‌ای در شورای امنیت به تصویب رسید که همچنان به رژیم اسرائیل اجازه تداوم حملاتش را بدون هراس از مجازات بین‌المللی می‌دهد.

◀ **در جلسه شورای امنیت چه گذشت؟**

در جلسه جمعه شب شورای امنیت سازمان ملل به منظور رأی‌گیری درباره پیش‌نویس قطعنامه پیشنهادی امارات درباره افزایش ورود کمک‌های بشردوستانه به غزه، دیپلمات‌های ارشد ۱۵ کشور حاضر در جلسه، سخنرانی کردند. نماینده امارات در این جلسه گفت: پیش‌نویس قطعنامه به دنبال توقف عملیات‌های نظامی به شیوه‌ای پایدار و افزایش ورود کمک‌های بشردوستانه به غزه است، دیپلمات‌اماراتی تأکید کرد که احتمال گسترش دامنه جنگ غزه بسیار زیاد است و این جنگ تأثیر بالایی بر کشورهای اطراف دارد. واسیلی نینزبا، نماینده دائم روسیه در شورای امنیت نیز آمریکا را متهم کرد: «برای تدوین قطعنامه‌ای در مورد نوار غزه که ضایع‌بخش یا باشد، بهانه می‌آورد واخاژی می‌کند.» لیندا توماس گرینفیلد، نماینده آمریکا در سازمان ملل هم با وجود مانع‌تراشی‌های کشورش و سنگ‌اندازی در برابر تصویب قطعنامه‌ای درباره غزه مدعی شد، این قطعنامه در برتو این موج عظیم رنج، بارقه امید ای است. نماینده آمریکا در شورای امنیت مدعی شد، حماس علاقه‌ای به «صلح دائم» با رژیم صهیونیستی ندارد و آمریکا به حمایت از این رژیم در دفاع از خود ادامه خواهد داد.

◀ **نارضایتی گوترش و تشکیلات خودگردان**

آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل نیز در سخنان خود بر لزوم برقراری آتش بس انسان دوستانه در غزه تأکید کرد و گفت: ما علاقه‌مند به هرگونه وقفه‌ای هستیم که منجر به بهتر شدن وضعیت کمک‌های انسان دوستانه به غزه شود. او در ادامه گفت، «رفتار اسرائیل در عملیات نظامی در غزه مانع بزرگی در توزیع کمک‌های بشردوستانه ایجاد می‌کند.» حماس نیز قطعنامه شورای امنیت برای افزایش ارسال کمک‌های بشردوستانه به غزه را «گام ناکافی» توصیف کرد. به گزارش ایسنا، جنبش حماس در بیانیه‌ای در انتقاد از قطعنامه شورای امنیت سازمان ملل که خواستار گسترش درستی به کمک‌های بشردوستانه در غزه می‌شود، اما درخواست برای آتش‌بس فوری در آن وجود ندارد، اعلام کرد: «این یک گام ناکافی است و با ملزومات وضعیت فاجعه‌باری که توسط ماشین نظامی (رژیم صهیونیستی) تروریست در غزه ایجاد شده، سازگار نیست. سازمان پزشکان بدون مرز هم باعناد شنبه به قطعنامه جدید شورای امنیت درباره غزه واکنش نشان داد و آن را از پیش‌شکست‌خورده تلقی کرد و افزود: «این قطعنامه حافظ جان غیرنظامیان نیست.» به گزارش ایسنا، «شورای امنیت بار دیگر در درخواست برای بین‌المللی‌افزود: «شورای امنیت بار دیگر در درخواست برای برقراری آتش‌بس و توقف درگیری‌ها مابین حماس و اسرائیل در غزه شکست خورد.» دبیرکل سازمان ملل متحد گفت که قطعنامه‌ای که تصویب شده حافظ جان غیرنظامیان نیست و بزودی از نظر اجرایی این قطعنامه ناکارآمد خواهد شد.»

◀ **مرگ ۱۳۶ کارمند سازمان ملل در جنگ غزه**

با وجود قطعنامه جدید شورای امنیت، آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل متحد موانع عظیمی را بر سر راه توزیع کمک‌های بشردوستانه میان فلسطینی‌ها می‌بیند که ناشی از حملات رژیم صهیونیستی است. او در سخنانی در همین ارتباط گفت که ۱۳۶ کارمند سازمان ملل طی ۷۵ روزی که از آغاز حملات رژیم صهیونیستی به غزه از هفتم اکتبر می‌گذرد، کشته شدند یا به شیوه‌ای غیرعادی در جریان حملات متحد معتمد است که تنها آتش‌بس می‌تواند نیازهای مردم غزه را رفع و امکان توزیع کمک‌های لازم را فراهم کند.